

Égő házban vizesdézsába fúltam.
Az ütközetben otthagytam a lábam.
Zsarnok anyám árnyékában fakultam.
Disznók faltak föl egy parasztudvar porában.

Mindig sűrűbb sötétekbe fúródtam.
Egész az idő pereméig estem
– mintha vonatból éjjel, nem láttam már, csak szórtan
derengő létezőket, de még ott is kerestem

a célt, okot vagy bűnt, ami miatt, de végül
ott sem volt semmi, csak valami fal.
Azon túl csak a semmi, azon innen a kék űr
lassan kiégő csillagaival.

Takács Zsuzsa

KÉT SZÍNHELY

Egy régi tornateremben

Lányra így lány nem mosolyoghat, tudja,
felkavar bűvös mosolyával, mégis:
néz kitartóan szerelemmel. Állunk
fölsorakozva

egy homályos tornateremben ötven-
ötben (két és fél ezer éve; most is).
Szenvedély útját vakon így kereste,
szökve tilosba:

elköszöntünk már, kikísért, a lépcső-
fordulóban hirtelen elszánt mozdu-
lással állta el utamat, mellekre
ráhajította

váratlan csókját (a virágos blúzra).
„Nem leszek többé szabad” – ezt dobolta,
„megjelölt engem!” – riadóztta vérem.
Ősz fele járt már.

Ünnepélyes perc, gyerekévek vége,
hirtelen sípszó, hegedű, harangok.
„Élj merészen!” – zeng valamennyi. Labda
száll a magasban.

Egy fürdőkabinban

Egy fürdőkabinban, ahol a szénsavas
fürdő már készen állt, és a szeszű
gyúró is készen, hogy végigfuttassa

combján, gerincén, vállán és nyakán
erős tenyerét és tíz tömpe ujját,
fekszik a lepedőre tett kék fürdőköpenyen

nem törődve azzal, hogyan hajol fölé,
hogy munkadarabnak nézi, vagy élő női
testnek, behunyt szemmel a mozdulatoknak

átadja magát, és az elmúlt negyven év
érintéseinek gyöngédségére gondol;
és láng borítja el rejtett arcát.

Kis János

EGY RÉGI KÉRDÉS IDŐSZERŰSÉGE* (I)

A kérdés

1. „*Lehetséges-e az igazságig keresztülhazudni magunkat?*” A Dosztojevskijtől kölcsönzött fordulattal a forradalmi politika erkölcsi dilemmáját akarta megvilágítani a fiatal Lukács György. A forradalmár, írja Lukács, tagadja a fennálló világrend morális létjogosultságát; számára a készen talált normák uralma pusztán tény – csak taktikailag kell számolnia velük. Túlléphet rajtuk, mert egy magasabb erkölcsi rendben hisz, melynek uralkodó elvei a szeretet és az egyéniség tiszteletén alapuló közösség. Csakhogy éppen mert a való világ rendjétől idegenek, ezek az elvek nem ültethetők át a valóságba a nekik megfelelő cselekvés által: a szeretet hirdetése nem vezet el a szeretet birodal-

* E cikk nyitó és záró szakaszai eredetileg a heti *Beszélő* 1994. április 28-i számában jelentek meg válaszul Petri György „költői kérdés”-ére. A kezdetet a véggel összekötő fejtegetések kidolgozása későbbre maradt. Köszönettel tartozom Csaba Ivánnak, Csontos Lászlónak és Tóka Gábornak az érvelés tisztáztatételéhez nyújtott segítségükért.